

**Az Oktató Városok Nemzetközi Szövetségének
V. Közép-európai Találkozója**
Budapest, 2005. október 14-16.

MŰHELY – péntek, 2005. október 14. délután – **Hozzászólások**
(a programnak és a beérkezett tömörítvényeknek megfelelően)

1. Dr. TÖRŐCSIK Miklós¹: Eger pályázata az Európa Kulturális Fővárosa címre és az ifjúság szerepe a pályázatban

Mint köztudott: 2010-ben egy német és egy magyar város lesz Európa Kulturális Fővárosa. Eger is pályázik e címre. A pályázat megmozgatta az egész várost és annak régióját és nem csak kulturális területen. Fontos szerepe van az egeri pályázatban az idegenforgalom, területfejlesztés, infrastrukturális fejlesztés mellett az ifjúságnak, a fiataloknak. A pályázati kiírás értelmében is fontos szerepet kell játszania a gyermek- és ifjúsági korosztálynak, és ez Egerben természetesnek is tűnik, mert Eger diákváros. A pályázat elkészítése során egyrészt szem előtt tartottuk e korosztályt, másrészt be is vontuk őket. Fiatal diplomás mérnök tervezte az Adrenalin Parkot fiatalok számára, műszaki egyetemisták gondolkodtak a felsővárosi lakótelep átformálásán. Megújul a Forrás Gyermek-szabadidőközpont, melyben az óvodásoktól a középiskolásokig mindenki találhat szórakozási és szabadidős tevékenységet, a főiskola új Tudásközponttal bővül és a TISZK, a Térségi Integrált Szakképző Központ fejlesztése is fontos cél a városban. Természetesen azt sem szabad elfelejteni, hogy rengeteg gyereknek és fiataloknak szóló program lesz a városban, ha Eger lesz 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa.

2. Dr. KORMOS Vilmos²: A kultúra várost épít

Miskolc város Európa Kulturális Fővárosa cím elnyerésére készült pályázatának rövid ismertetése. A történelmi Avas, a természeti épített és kulturális örökség, a kiemelkedő egyházi értékek bemutatásával a város újra-felfedezése vette a bemutatóban kezdetét; a találkozások és az együttműködés városának kialakítási elképzelésével. Bemutatja a kulcsprojekteket: a Science Erőmű, a Tűzköves Ősköri Élménypark az Avas hegyen, a Rocklegendák Csarnoka vizualizált terveit. Kulturális térprogram indult. Széleskörű infrastrukturális fejlesztéseket készítenek elő a régióban.

3. Catherine CLANCY³: A IX. Nemzetközi IAEC Kongresszus: „Az emberek helye a városban” 2006. szeptember 14-17., Lyon, Franciaország

Négy tengelyre építik a Kongresszus képzeletbeli kocsiját:

¹ Dr. Töröcsik Miklós: alpolgármester, Eger

² Dr Kormos Vilmos: Főosztályvezető, Miskolc, Polgármesteri Hivatal

³ Catherine Clancy: A IX. IAEC Kongresszus igazgatója, Lyon

- A. Formális és informális oktatás;
- B. Emberi kapcsolatok/viszonyok a városban: együttélés, demokrácia és egyenlőség;
- C. Oktatás, városi terek és társasági idők;
- D. Városok közötti kapcsolatok, együttműködés.

A Kongresszus valamennyi részlete tapasztalatok közreadását jelenti. A munkát valójában azonban a 2006. szeptember 13-i műhelyekkel kívánják nyitni, aminek során az IAEC Tematikus Hálózatai, valamint Regionális Hálózatai tartanak meg Találkozóikat. A Műhelyek után, késő délután tartanak meg a Kongresszust előző napon szokásos VB- azaz végrehajtó bizottsági ülést. 14-én és 15-én és 16-án a négy tengelyre támaszkodó plenáris üléseket tartják. 17-én a város kulturális bemutatásával és a délutáni Kétévenkénti Táncfesztivállal fejeződik be az ajánlott program.

4. **Gloria DEULOFEU⁴**: Tematikus Csoport: Iskola-munka átmenet

Barcelona Szakképzési Tanácsa – a **Consell de la Formació Professional de Barcelona** – a város egyik eszköze a versenyszféra vállalkozásai és a szakképzés közötti kapcsolatok élénkítésére. Fenntartását, finanszírozását a Városi Tanács biztosítja, azzal a céllal, hogy tökéletesítse az állandóan változó követelményekhez korszerűsített, az adott szakmának megfelelő képzést – valamint, hogy egyszerűsítse a munka világába való lépés átmenetét és szorgalmazza a teljes mértékű munkaerőpiaci integrációt.

Céljukat három oldalról próbálják elérni; egyrészt a városban elérhető szakképzés minőségének javításával, másrészt a szakképzés három alrendszerének integrációjával, és végül az oktatási, gazdasági és társadalmi szférák maradéktalan bevonásával.

Barcelona Szakképzési Tanácsát világvárosi léptékekkel tervezték és működtetik; nyitva áll minden oktatási, gazdasági és társadalmi résztvevő felé; ezek közreműködését közös céljaik eléréséért örömmel fogadja.

6. **KUCSERA Géza⁵**: A magyar mint környezetnyelv oktatása Szabadka Községben

A község lakosainak egyharmada magyar ajkú, emellett ugyanilyen arányban élnek szerbek és horvátok. Az oktatás emiatt ma mindhárom nyelven folyik az iskoláinkban. A 90-es évek elején a szerb állam Oktatási Minisztériuma megszüntette a magyar nyelv oktatását a szerb tagozatokon (akkor még nem voltak horvát tagozatok), de Szabadka Önkormányzata úgy döntött, hogy saját költségvetéséből pénzeli a magyar nyelv oktatását. Ennek az oktatási folyamatnak, amelyet multietnikus környezetben végeznek a magyar nyelv oktatói, figyelemre méltó eredményei és perspektívái vannak.

7. **Dr. JÓVÉR Béláné⁶**: Roma iskolások a Józsefvárosban

⁴ Gloria Deulofeu: Director of the School and Enterprise Collaboration Project, Barcelona, Spain

⁵ Kucsera Géza: polgármester, Subotica (Szabadka), Srbija i Crna Gora

⁶ Dr. Jóvér Béláné: kulturális alpolgármester, Budapest Józsefváros Önkormányzata (VIII. ker.)

Józsefváros oktatásügyének sajátossága, hogy a beiskolázott gyerekek közel fele szociálisan sokszorosán hátrányos helyzetű, illetve roma tanuló. Ennek okai, az ebből következő tennivalók, speciális programok, együttműködések, kitörési lehetőségek, a törvények ellentmondásossága.

8. Mag. Michaela ZIMMERMANN⁷: Kids and youth work in Vienna – Equal opportunity for young Viennese people

Az iskolai tanterveken kívüli, gyerekekkel és ifjakkal való foglalkozások alapelvei közé tartozik Bécsben az életstílus formálása és a fiatalok speciális igényeinek kielégítése, valamint hangsúly fektetése az egyenlő lehetőségek megvalósítására – függetlenül a nemtől, az etnikai illetve társadalmi háttértől. A gyerekeknek és ifjakkal felajánlott események, rendezvények sora magában foglalja az ifjúsági központokban végezhető munkát, az “utcai munka” speciális formáját, az ún. “szünidős játékot” és folyamatos szabadidős irányítást a parkokban. Minden intézményre vonatkozóan általánosnak mondható a “nyitott kapu” gyakorlata, és a döntéshozási folyamatokba az egyes csoportok bevonása azaz részvételük. A teljes hálózati felügyelet, irányítás és ellenőrzés – valamennyi kínált szabadidős tevékenységre vonatkozóan – továbbá azok tartalmi és szerkezeti fejlesztése a bécsi Ifjúsági Osztály kezében van.

9. Vladimir TODIC⁸: Oktatással az integrációért

Az embereknek – marginalizálódásukat illetően – különböző okokkal kell szembenézniük. Ilyenek: a család nem illeszkedik be a más nemzetiségű társadalmi környezetbe, más (el)vándorlási viselkedés (pl. menekülés, cigány mivolt), testi fogyatékos és/vagy nyomorék gyermekek, és még sok más. Szeretnénk bemutatni, hogy mi Belgrádban az elemi és a középiskolai oktatás, valamint európai partnerekkel megvalósított nemzetközi tapasztalatcserék útján hogyan keresünk e problémákra megoldásokat; hogyan teremtünk esélyeket számukra a felemelkedéshez, a jobb élethez.

10. MESZLARICS Anita⁹: Lakossági regenerációs sport lehetőségek – LAKOSSÁGI SPORTPROGRAM A HEGYVIDÉKEN

Budapest Hegyvidék XII. kerület Önkormányzata a 2004. évben elindította a kerület sportkoncepciójához szorosan kapcsolódó „Sportos, edzett Hegyvidék” ingyenes lakossági sportprogramját, amely a Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzat, a XII. kerületi Szabadidősport Központ, a Hegyvidék Sportegyesület valamint a Semmelweis Egyetem Testnevelési és Sporttudományi Kar (Testnevelési Egyetem) szoros együttműködésén alapulva működik. A program ingyenes sportolási lehetőségeket – aerobik,

⁷ Mag. Michaela Zimmermann: Educational Supervision, Vienna Youth Department

⁸ Vladimir Todici: Secretary of Education Department of the City Assembly of Belgrade, Serbia and Montenegro

⁹ Meszlarics Anita: sportszervező, Budapest Hegyvidék XII. kerületi Önkormányzat; Sportiroda

gyógytestnevelés, úszás, természetjárás, sí, kerékpározás - nyújt a kerületi lakosok számára. A program a kerületben élők aggasztóan rossz egészségügyi állapotán kíván javítani, prevenciós célokat támogat valamint támogatja a sport beépítését a napi programok közé. A sportprogram 1,5 éves múltra tekint vissza, folyamatosan nő a résztvevők száma valamint bővül a kínált lehetőségek palettája.

11. Barbara KIJAS¹⁰: Oktatás. Az esélyed

Az "Oktatás – esélyed" program a Poviat Munkaügyi Központban regisztrált 18-24 éves, csak közismereti oktatásban vagy befejezetlen szakképzésben részesült munkanélküli fiataloknak szól. A program célja lehetőségek teremtése arra, hogy az oktatási rendszeren belül a munkanélküliek tekintetében az oktatás és képzés színvonala emelkedjen (például szabadiskolákban vagy esti tagozatokon), valamint korlátozza a társadalmi diszkriminációt és marginalizációt a képzési szint vonatkozásában. Ez az oktatási lehetőség növeli a munkanélküli ifjúság esélyeit a munkaerő-piacon. A projekt megvalósítása 2003-ban kezdődött és 2004-ben, 2005-ben folytatódott. A programot a Poviat Munkaügyi Központ hajtja végre Katowicében, a katovicei Városháza Oktatási Osztályával együttműködve.

12. FRANK Gabriella¹¹: Egy budapesti kerület közoktatásának fejlesztése nemzetközi kapcsolatainak kihasználásával

A Ferihegy szomszédságában elterülő 18. kerület vezetői és polgárai mindent megtesznek azért, hogy a peremhelyzet ellenére megtalálják a kitörési pontokat, és felemelkedési lehetőséget kínáló, európai életteret teremtsenek maguknak. A lakosság érdekeit szolgáló kerületi programok megvalósítását kb. 100 civil és szakmai szervezet segíti.

A 18. kerületben nagy hagyománya van a külföldi kapcsolatoknak. 1905-ben még az itt élők egyharmada idegen ajkú (főként sváb, bolgár, horvát) volt. Talán ezért is tudtunk több közép-európai országgal (pl. Ausztria, Németország) már jóval a rendszerváltás előtt szoros együttműködést kialakítani. A kapcsolatfelvételen gyakran az itt élő sváb családok játszották a főszerepet. A nyolcvanas évek végétől már a politikai, szakmai érdeklődés lett a hajtóerő. Az önkormányzat megalakulása óta tudatosan építi külföldi kapcsolatait.

A kerületben jelenleg 11 kisebbségi önkormányzat működik: bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, román, ruszin, szerb, szlovén. A helyi kisebbségek megléte minden bizonnyal segítette a testvérvárosi szerződések megkötését a bulgáriai *Neszabárral*, a horvátországi *Ninnel*, a lengyelországi *Dabrowa Tarnowskával*, a bajorországi *Rodinggal* és az örmény *Artasattal*. A kapcsolatok közoktatást érintő hozadéka jelentős.

13. PAP Judit¹²: A II. kerület bemutatkozik

¹⁰ Barbara Kijas: head of Professional Guidance Section, Poviat Labour Office in Katowice, Poland

¹¹ Frank Gabriella: igazgató, Pedagógiai Intézet és Helytörténeti Gyűjtemény, Budapest, XVIII. kerület

¹² Pap Judit: igazgató, Budapest II. kerületi Pedagógiai Szolgáltató Központ

Természeti jellemzők.

Oktatási-nevelési intézményhálózatunk.

„Egy nyelven beszélünk” program (angol nyelv tanítása a kerület „minden” polgárának); valamint tapasztalatai, eredményei.

14. BARNÁNÉ LIKOVSKY Márta¹³: Nyitott ajtók – SNI gyermekek együttnevelésének gyakorlata kerületünkben

Kerületünk 12 országos találkozót szervezett az SNI gyermekek integrált – inkluzív nevelésének témájában. 4 óvoda, 4 általános iskola, 1 speciális általános iskola, 1 autista csoport, a kerületi Nevelési Tanácsadó, a Mikkamakka Alapítvány Csepeli Játéktára és a PSZSZI dolgozik az együttnevelés modelljeinek kidolgozásán. Intézményeink közti szakmai együttműködés fejlődésének, az együttneveléshez szükséges feltételek biztosításának lehetőségei és problémái jelentik az előadás gerincét.

¹³ Barnáné Likovszky Márta: óvodapedagógiai szaktanácsadó, Budapest XXI.kerület